

Shodno članu 35. stav 1. podstav 1.1. Zakona br. 03 / L-209 o Centralnoj banci Republike Kosovo (Službeni list Republike Kosovo, br. 77/16. avgust 2010.) i člana 7. stav 4, člana 13. i člana 20. Zakona br. 04 / L-101 o Kosovskim penzionim fondovima (Službeni list Republike Kosovo, br. 10/8. maja 2012.), Odbor Centralne banke Republike Kosovo na sastanku održanom 29. juna 2017. godine usvojio je sledeću:

UREDBU O PENZIJSKIM SREDSTVIMA I PROCENI PENZIJSKIH SREDSTAVA

Član 1.

Svrha i delokrug

1. Svrha ove Uredbe je da utvrdi način i principe procene penzijske imovine, kao i način i vremenski okvir u kome imalac mora da podnosi izveštaje Kosovskom fondu za penzijsku štednju, Penzijskom fondu i osiguranicima penzija i Centralnoj banci Republike Kosovo (CBK).
2. Ova Uredba se primenjuje na Fond penzijske štednje Kosova, Dopunske penzijske fondove poslodavca i Dopunske individualne penzije (u daljem tekstu: penzijski fondovi) i menadžere/upravnike penzijskih sredstava.

Član 2.

Definicije

1. Svi izrazi korišćeni u ovoj Uredbi imaju isto značenje sa izrazima navedenim u članu 1. Zakona br. 04/L-101 o izmenama i dopunama Zakona br. 04/L-101 o penzijskim fondovima Kosova i članu 1. Zakona br. 04/L-101 o penzijskim fondovima Kosova (u daljem tekstu: Zakon o penzijskim fondovima) ili/i sa definicijama koje su dole navedene u svrhu ove Uredbe:
 - 1.1. „**Portfolio akcija**” uključuje deo akcija penzijskih fondova, bilo da su to obične ili povlašćene akcije;
 - 1.2. „**Fer vrednost tržišta**“ je moguća cena koju će kupac zainteresovan za kupovinu imovine platiti prodavcu zainteresovanom za prodaju imovine. Da bi se utvrdila fer vrednost tržišta, pretpostavlja se da kupac i prodavac razumno poznaju imovinu u transakciji, deluju u njihovom najboljem interesu, ne deluju pod pritiskom ili drugim spoljnim uticajima i da je dat razumni rok za ispunjavanje transakcije;

1.3. „**Penzijska sredstva**”, sastojе se od:

1.3.1. Sredstva koja su kategorizovana kao investiciona imovina i

1.3.2. Sredstva koja nisu kategorizovana kao investiciona imovina i koja uključuju sledeće:

1.3.2.1. Gotovinu;

1.3.2.2. Naplative doprinose, koji ne kasne više od 18 dana nakon isteka roka, ali samo ako su takvi doprinosi uključeni u individualni račun učesnika.

1.3.2.3. Neinvesticionu imovinu čiji je vlasnik penzijski fond i koja je pod njegovom trenutnom kontrolom i stvarnom posedovanju (činjeničnom ili stvarnom) i koja se obezbeđuje u skladu sa uslovima utvrđenim ovom Uredbom;

1.4. „**Investiciona imovina**“ odnosi se na kamate na zemljište i / ili zgradu, koje je u vlasništvu penzionog fonda ili njegovih povezanih subjekata, ako je to dozvoljeno kao direktno ulaganje u skladu sa članom 9. Zakona o penzijskim fondovima Kosova ili drugim važećim zakonima;

1.5 „**Neinvesticiona imovina**“ uključuje pokretnu i nepokretnu imovinu koju penzijski fond obezbeđuje od investicione imovine;

1.6. „**Finansijski instrumenti**“ uključuju portoflije akcija, obveznice, dugovanja i listove obveznica, kao i sve vrste (prihvatljivih) investicija;

1.7. „**Kratkoročni finansijski instrumenti**“ sastoje se od gotovine, bankarskih depozita, depozitnih potvrda, instrumenata tržišta novca i drugih instrumenata koji dospevaju u roku od jedne (1) godine ili manje od datuma procene;

1.8. „**Srednjoročni finansijski instrumenti**“ uključuju državne obveznice, korporativne obveznice, hipoteke, poželjne otkupne akcije i druga sredstva koja nije lako pretvoriti u gotovinu i koja dospevaju duže od jedne (1) godine, ali kraće od pet (5) godina od datuma procene;

1.9. „**Dugoročni finansijski instrumenti**“ su svi finansijski instrumenti koji nisu kategorisani kao kratkoročni ili srednjoročni.

1.10. „**Imalac**“ je poverenik koji je licencirana banka i pravno lice na Kosovu ili filijala strane banke koja je pravno lice licencirano od CBK-a za poslovanje na Kosovu ili je licencirano za poslovanje u bilo kojoj državi članici Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj od strane bankarskog nadzornog organa države koja pruža usluge održavanja i depozita penzijskog fonda lica koja pružaju dopunske individualne penzije vezanih sa penzijskim sredstvima u skladu sa sporazumom o takvom održavanju.

1. Penzioni fondovi koji obezbeđuju penziju sa određenim doprinosima i penziju sa određenim iznosima moraju razdvojiti penzijska sredstva i odgovarajuće investicije, kao i posebno računovodstvo na takav način da penzijska sredstva koja pripadaju učesnicima i korisnicima penzijskih doprinosa budu podeljena i odvojena od sredstava koja pripadaju učesnicima i korisnicima penzija određenih iznosa.
2. Ne bi trebalo da postoji bilo koja mešavina penzijskih sredstava sa određenim doprinosima i onih sa određenim iznosima u vezi sa njihovim upravljanjem, ulaganjem, računovodstvom i održavanjem.

Član 4.

Neinvesticiona imovina kao imovina penzijskog fonda

1. Neinvesticiona imovina koju drži i poseduje penzioni fond treba da bude uključena kao imovina penzijskog fonda ako je steknu:
 - 1.1. zajmovi, hipoteke ili zalog kao zalog za plaćanje, kaznu ili druge dugove tokom njegovih investicionih aktivnosti i/ili administracije penzijskog programa ili njegovih regulisanja;
 - 1.2. poklon, testament ili nasledstvo koje ne nameću ograničenja. U slučaju da poklon, testament ili nasledstvo nameću ograničenja, datum sticanja za potrebe ove Uredbe je datum završetka postavljenih ograničenja.

Član 5.

Ograničenja posedovanja nepokretne i pokretne imovine

1. Nepokretna imovina koje je odobrena kao imovina penzijskog fonda prema članu 4. ove Uredbe ne može se čuvati za duži period od 2 (dve) godine od dana sticanja.
2. Pokretna imovina koje je odobrena kao imovina penzijskog fonda prema članu 4. ove Uredbe ne može se čuvati za duži period od 6 (šest) meseci od dana sticanja.
3. Bez obzira na stavove 1. i 2. ovog člana, na zahtev Penzijskog fonda, CBK može da produži rok zadržavanja nepokretne ili pokretne imovine ako, po njenom nahođenju, prisilna prodaja imovine može biti protiv dobrog interesa učesnika i korisnika penzija.

Član 6.

Izračunavanje penzijskih sredstava za penzije sa određenim doprinosima

1. Imalac treba svakodnevno i mesečno da izračunava penzijska sredstva za penzije sa određenim doprinosima.
2. Svakodnevno izračunavanje prihoda od investicije penzijskih sredstava treba izvršiti na kraju svakog kalendarskog dana upoređivanjem ukupne vrednosti penzijskih sredstava tekućeg dana sa procenom od prethodnog dana. Razlika obe procene umanjena za sredstva koje je imalac plasirao ili povukao tokom dana predstavlja neto prihod od investicija za taj dan.
3. Izračunavanje prihoda na mesečnoj osnovi od investicije penzijskih sredstava treba izvršiti na kraju svakog kalendarskog meseca upoređivanjem ukupne vrednosti penzijskih sredstava tekućeg meseca sa procenom od prethodnog meseca. Razlika obe procene umanjena za sredstva koje je imalac plasirao ili povukao tokom meseca predstavlja neto prihod od investicija za taj mesec.
4. Stopa prinosa od investicije penzijskih sredstava je procenat koji proizilazi iz udela prihoda od investicija u iznosu penzijskih sredstava koja se drže na kraju dana ili prethodnog meseca.
5. Penzioni fondovi moraju da prilagode prihod od investicija penzijskih sredstava tako što će izvršiti slične kalkulacije za druga penzijska sredstva koje se ne nalaze kod imaoaca kako bi dostigli ukupan prihod od investicije za raspodelu za odgovarajući dan ili odgovarajući kalendarski mesec.
6. Ako su troškovi investicionih aktivnosti pokriveni poreskim prihodima kojima se obračunavaju penzijska sredstva, neto prinos od investicije penzijskih sredstava treba izračunati na principu: bruto prinosi umanjeni za poreze koji se naplaćuju za ulaganje tih sredstava.

Član 7.

Principi za procenu penzijskih sredstava

1. Penzijska sredstva treba proceniti po njihovoj ostvarivoj vrednosti ili tržišnoj vrednosti u skladu sa sledećim principima:
 - 1.1. Portofio akcija moraju se proceniti po njihovoj „konačnoj prodajnoj vrednosti“ koju je berza objavila na dan trgovanja neposredno pre datuma procene. Objavljene bezvredne akcije kod kojih se tržišna vrednost ne može lako meriti treba proceniti po njihovoj neto ostvarivoj vrednosti.
 - 1.2. Kratkoročni finansijski instrumenti, osim državnih hartija od vrednosti, treba da se procenjuju po neto ostvarivoj vrednosti. Državne hartije od vrednosti treba da se procenjuju u trenutku sticanja po njihovim umanjenim (diskontovanim) vrednostima. Procene vrednosti nakon datuma sticanja treba izvršiti po amortizovanoj vrednosti.

- 1.3. Srednjoročni i dugoročni finansijski instrumenti će se proceniti po amortizovanoj vrednosti. Svako povećanje ili smanjenje koje rezultira vrednošću ovih sredstava se amortizuje radi dobiti tokom preostalog perioda do dospeća.
- 1.4. Investicije u zajedničke fondove ili kamate za učešće u drugim investicionim fondovima treba proceniti na osnovu neto vrednosti imovine (NVI) izdatih na dan trgovanja neposredno pre datuma procene. Ako primenljive NVI procene nisu dostupne, ove vrste investicija proceniće se po neto ostvarivoj vrednosti.
- 1.5. Finansijski instrumenti kupljeni na otvorenom tržištu treba da se procenjuju na osnovu odgovarajućih ostvarljivih vrednosti na dan procene izračunavanjem i priznavanjem razlika u vrednostima između datuma trgovanja i datuma poravnjanja.
- 1.6. Investiciona imovina proceniće se na osnovu objavljenih cena i drugih pouzdanih referenci na otvorenom tržištu. Ako ove osnove za procenu nisu dostupne, investicione imovine će se proceniti na propisani način za procenu neinvesticionih imovina.
- 1.7. Neinvesticiona imovina će se proceniti po fer tržišnoj vrednosti koju odredi kvalifikovani nezavisni procenitelj, umanjenoj za razumne troškove prodaje. Sve nekretnine će se procenjivati najmanje jednom godišnje. Procene treba vršiti češće tamo gde tržišni uslovi sugerišu da se prenosive vrednosti sredstava značajno razlikuju od vrednosti na otvorenom tržištu.
- 1.8. Hipoteke i zajmovi biće procenjeni, ne prelazeći vrednost otvorenog tržišta njihovih kolateralnih sredstava, po prenosnoj ceni bez provizije za obaveze u kašnjenju.
- 1.9. Ako finansijski instrument jeste ili postane loš, vrednost takvih instrumenata ne bi trebalo da bude veća od neto ostvarive vrednosti.
- 1.10. Kupovina dividendom ili kamatom koje uključuju akcije ili druge finansijske instrumente treba proceniti bez uključivanja dividende ili kamata dok se ove komponente prihoda stvarno ne prihvate.
- 1.11. Naplative doprinose treba proceniti po troškovima. Nijedna vrednost ne bi trebalo da se pripisuje naplativim doprinosima koji nisu plaćeni u roku od 30 dana.
- 1.12. Kancelarijskom nameštaju i opremi ne treba odrediti nikakvu vrednost.
- 1.13. Pri određivanju vrednosti investicione imovine, kamata i diskontna stopa mogu se zaokružiti na najviše 0,25%.
- 1.14. Neinvesticiona sredstva penzija čija se tržišna vrednost ne može utvrditi mogu se proceniti po njihovoj ostvarivoj vrednosti ako je zadnje pomenuta dostupna. Ako se ni na koji način ne može utvrditi tržišna vrednost neinvesticionih penzijskih sredstava, tada bi vrednost trebalo utvrditi korišćenjem vrednosti troška sticanja ili istorijske vrednosti.
- 1.15. CBK može da odobri druge osnove procene koje mogu biti u skladu sa zahtevima Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj (OESR), Evropske unije i/ili standardima formulisanim u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za procenu penzijskih sredstava.

Član 8.

Izveštavanje imaoaca penzijskih sredstava

1. U roku od 12 sati nakon završetka svakog dana, imalac mora podneti dnevni izveštaj penzijskom fondu i spisak penzijskih sredstava pod njegovim držanjem. Imalac mora da podnese odvojene izveštaje za penzijska sredstva određenih doprinosa i za penzijska sredstva sa određenim iznosima.
2. U roku od prvih 10 dana po završetku svakog kalendarskog meseca, imalac mora da podnese mesečni izveštaj penzijskom fondu i spisak penzijskih sredstava pod njegovim držanjem. Imalac mora da podnese odvojene izveštaje o penzijskim sredstvima određenih doprinosa i o penzijskim sredstvima sa određenim iznosima.
3. Izveštaji prema stavovima 1. i 2. ovog člana treba da sadrže sledeće informacije:
 - 3.1. predavljanje celokupnih sredstava pod njegovim staranjem na kraju svakog tekućeg dana ili meseca i prethodnog dana ili meseca pokazujući odgovarajuće vrednosti u skladu sa principima utvrđenim prema ovoj Uredbi;
 - 3.2. izračunavanje stope investicionog prihoda penzijskih sredstava određenih doprinosa koji se nalaze pod njegovim održavanjem.
4. Pored izveštaja navedenih u stavovima 1. i 2. ovog člana, imalac mora pripremiti i sve ostale izveštaje koji mogu biti zahtevani prema uslovima sporazuma između imaoaca i penzijskog fonda.
5. Imalac mora CBK-u dostaviti izveštaje i informacije o penzijskim sredstvima pod njegovim staranjem ako CBK to zahteva.

Član 9.

Raspodela prihoda od investicija na individualne penzijske račune

1. Penzioni fondovi koji obezbeđuju penzije sa određenim doprinosima moraju da raspodele ukupan prihod od investicija izračunat u skladu sa članom 6. ove Uredbe na individualne račune učesnika. Raspodela se mora izvršiti u skladu sa metodama prilagođenim iz penzijskog fonda.
2. Penzioni fondovi koji nude penzije sa određenim iznosima moraju raspodeliti ukupan prihod od investicija izračunat u skladu sa članom 6. ove Uredbe za finansiranje tehničkih odredi potrebnih u skladu sa ovom Uredbom za penzije sa određenim iznosima.

Član 10.
Sprovođenje i mere

Kršenje ove Uredbe podleže merama predviđenim Zakonom o penzijskim fondovima.

Član 11.
Ukidanje

Stupanjem na snagu ove Uredbe, ukida se Pravilo 6. o penzijskim sredstvima i proceni penzijskih sredstava od 25. jula 2002. godine, kao i bilo koji drugi akt CBK-a koji je u suprotnosti sa ovom Uredbom.

Član 12.
Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu 15 dana nakon što je odobri Odbor Centralne banke Republike Kosovo.

Predsednik Odbora Centralne banke Kosova

Prof. dr Bedri Peci